

Tvedestrand kommune
Postboks 38
4901 TVEDESTRAND

Deres ref.
Sines, Ellen Langfeldt

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/3583

Dato
22.02.2017

Vedtak etter verneforskrift om klippeblåvinge som prioritert art - Dispensasjon til oppføring av garasje og tak over sagbruk på gnr/bnr 91/2 - Dypvågveien 261 - Tvedestrand kommune

Vi viser til e-post fra Tvedestrand kommune mottatt 11.1 2017 vedrørende søknad fra grunneier på gnr/bnr 91/2, om dispensasjon fra forskrift om klippeblåvinge som prioritert art, for oppføring av garasje og tak over sagbruk.

Vedtak

Fylkesmannen gir dispensasjon fra forskrift om klippeblåvinge som prioritert art § 4, jf. § 8, til oppføring av garasje og tak over sagbruk, på følgende vilkår:

1. Arbeidet må foregå i perioden 1. oktober til 1. april for å unngå forstyrrelse av klippeblåvinge i artens mest aktive periode (april-september).

Dersom uforutsette komplikasjoner oppstår i anleggsfasen, skal Fylkesmannens miljøvernavdeling og/eller Statens naturoppsyn (SNO) underrettes umiddelbart, slik at situasjonen kan vurderes, avklart og fulgt opp av forvaltningsmyndigheten.

Bakgrunn og historikk

Klippeblåvinge (*Scolitantides orion*) er en av Norges mest sjeldne dagsommerfugler og vurdert til å være kritisk truet (CR), jf. Norsk rødliste 2015, og totalfredet i Norge. Arten er per i dag bare kjent fra to begrensede områder i Østfold og ett i Aust-Agder og fikk status som «prioritert art» med økologisk funksjonsområde (ØFO) ved kgl.res. 20. mai 2011. Globalt finnes arten i mer eller mindre isolerte populasjoner fra Spania og Tyrkia i Sør-Europa gjennom Kaukasus og Mongolia til Kamtsjatka i det nordlige Asia.

Klippeblåvinge flyr i mai-juni og er i larvestadiet spesielt tilknyttet planten smørbukk (*Hylotelephium maximum*) som trives på soleksponerte berg nær sjøen. Det ble gjennomført et grundig og omfattende kartleggingsarbeid i forbindelse med at klippeblåvinge ble utpekt som en prioritert art, og i forbindelse med fastsettelse av dens økologiske funksjonsområde. Siden har det vært utført jevnlig kartlegginger for å vurdere bestandens utvikling i Tvedestrand (og i Østfold).

Feltundersøkelser gjennomført av Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) viser at det ikke er gjort sikre observasjoner av klippeblåvinge i ØFO de fire siste årene. Det svenske

konsulentfirmaet Ecocom AB har på oppdrag fra Fylkesmannen i 2015 kartlagt historiske lokaliteter og økologisk funksjonsområde i Aust-Agder, og vurdert hvilke arealer som har de beste kvalitetene som habitat for klippeblåvinge. Resultater fra NINA og Ecocom sine kartlegginger legges til grunn i vurderingen av dispensasjonssøknader, og gir grunnlag for en differensiert forvaltning innenfor ØFO. Fylkesmannen har tidligere befart aktuelt tiltaksområdet som berøres i denne aktuelle søknaden.

I 2006 fikk grunneier tillatelse til å sprengne og planere lagertomt og vei på eiendommen. Av ulike årsaker ble dette arbeidet aldri ferdigstilt, og tillatelsen fra 2006 falt bort. I 2016 gav Fylkesmannen dispensasjon til å fullføre arbeidet med å planere industri/lagerplassen.

Aktuelle område omfattes av reguleringsplan for Åsstø-Øygardsliene, Krokvåg, vedtatt 5.2.2013. Området er regulert til industri/lagerplass og bevaringsområde for klippeblåvinge, BKB1 (omfatter ØFO). Grunneier av gnr/bnr 91/2 søker derfor om dispensasjon fra naturmangfoldloven (nml.) § 24 og forskrift om klippeblåvinge som prioritert art §§ 3 og 4, til oppføring av garasje og tak over sag på opparbeidet/planert areal med formål industri-/lagertomt.

Juridisk grunnlag

Omsøkte tiltak innebærer terrenginngrep i det økologiske funksjonsområdet for klippeblåvinge ved Åsstø i Tvedestrand kommune. Tiltaket må derfor behandles etter Forskrift om klippeblåvinge (Scolitantides orion) som prioritert art (FOR-2011-05-20-522), heretter kalt forskriften.

Forskriften § 2 lyder:

«Formålet med forskriften er å ivareta klippeblåvinge i samsvar med forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 første ledd.»

Naturmangfoldloven (nml.) § 5. (forvaltningsmål for arter) første ledd lyder:

«Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.»

Forskriften § 3 lyder:

«Enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av klippeblåvinge er forbudt. Som ødeleggelse regnes uttak, ødeleggelse eller skade av vertsplanten smørbukk (Hylotelephium maximum) i det økologiske funksjonsområdet for klippeblåvinge og andre handlinger dersom de er egnet til å skade, forstyrre eller på annen måte forringe individer av arten.»

Forskriften § 4 første ledd, andre ledd, første og andre punktum, og tredje ledd lyder:

«Som økologiske funksjonsområde for klippeblåvinge regnes i forskriften artens leveområder. I det økologiske funksjonsområdet for klippeblåvinge er bruk som tar hensyn til klippeblåvingens leveområder tillatt. Annen bruk er ikke tillatt.

Oppføring av nybygg og større tilbygg, masseuttak, utfylling og lagring av masser og skogplanting er forbudt.»

Dispensasjonsadgang – Fylkesmannens kompetanse

Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet etter forskriften, jf. forskriften § 7.

Dispensasjonsadgangen fremgår av forskriften § 8, hvor første ledd, første punktum lyder:

«Fylkesmannen kan, etter søknad, gjøre unntak fra forbudene i § 3, § 4 annet ledd

annet punktum og § 4 tredje ledd, i samsvar med naturmangfoldloven § 24 femte ledd.»

Naturmangfoldloven § 24 femte ledd lyder:

«Myndigheten etter loven kan gjøre unntak fra forskrift etter § 23 dersom det ikke forringer artens bestandssituasjon eller bestandsutvikling, eller dersom vesentlige samfunnshensyn gjør det nødvendig.»

Etter nml. § 7 skal prinsippene i nml. §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11), og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Beskrivelse av tiltaket

Tiltaket omfatter planering av byggegrunn til ny garasje, oppføring av ny garasje med grunnflate 56 m², samt å etablere tak over sag med grunnflate 40 m².

Fylkesmannens vurdering

Årsakene til at bestanden av klippeblåvinge er så redusert er sammensatt, men menneskelige inngrep og gjengroing regnes som de største truslene mot klippeblåvingen og dens habitat. Med bakgrunn i den omfattende kartleggingen og overvåkingen av arten, jf. overstående avsnitt om bakgrunn og historikk, samt egen kjennskap til tomta fra tidligere befarig, anser Fylkesmannen at kunnskapsgrunnlaget om artens bestandssituasjon, utbredelse og økologiske tilstand er tilfredsstillende for å kunne fatte en beslutning i saken, jf. nml. § 8. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges følgelig mindre vekt.

Påvirkningen av et økosystem skal vurderes ut ifra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. I de senere år har det blitt gitt flere tillatelser til ulike tiltak som samlet sett berører en del areal innenfor ØFO. Gitte dispensasjoner berører i svært liten grad potensielt habitat, jf. Ecocom sin kartlegging fra 2015. I de sakene hvor potensielt habitat for klippeblåvinge berøres har Fylkesmannen stilt vilkår om kompensierende tiltak. Dersom de omsøkte tiltakene ikke berører forekomster av smørbukk, eller annet registrert egne habitat, er det som regel ikke aktuelt å kreve gjennomføring av kompensierende tiltak.

Berørt areal i omsøkte tiltak er en opparbeidet industri-/lagertomt, og vurdert til ikke å være potensielt habitat for klippeblåvinge eller vertsplanten smørbukk. Fylkesmannen anser ut fra dette at omsøkte tiltak medfører liten eller ingen risiko for forringelse av arten klippeblåvinge og dens bestandssituasjon, eller dens bestandsutvikling. Ut fra overstående vurderinger av tidligere gitte dispensasjoner, vurderes det slik at tiltaket ikke vil medføre nevneverdig økt samlet belastning for klippeblåvinge, jf. nml. § 10. Siden det ikke er observert forekomster av vertsplanten smørbukk i eller ved foreslått tiltak ansees det ikke som relevant med kompensierende tiltak.

Faren for miljøforringelse jf. forskrift om klippeblåvinge som prioritert art er vurdert som svært liten eller ingen, og prinsippet om at tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse (jf. nml. § 11) er følgelig ikke relevant. For å unngå forstyrrelse av klippeblåvingen i sin mest aktive periode (april – september) må anleggsarbeidet foregå i perioden 1. oktober til 1. april.

Krav til miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder ansees å være oppfylt ved utførelse som omsøkt, jf. nml. § 12.

Konklusjon

Med bakgrunn i vurderingene over finner Fylkesmannen grunnlag for å innvilge dispensasjon til tiltaket som omsøkt. Tiltaksområdet er ikke ansett som potensielt habitat for verken klippeblåvinge eller vertsplanten smørbukk. For å redusere risiko for skade på klippeblåvinge til et absolutt minimum setter Fylkesmannen likevel vilkår for dispensasjonen. Dersom tiltaket gjennomføres i henhold til plantegninger som er presentert i saken, og etter gitte vilkår, anses ikke tiltaket å forringe klippeblåvingens bestandssituasjon eller bestandsutvikling, jf. nml. § 24 femte ledd, eller være i strid med formålet i forskriften, jf. § 2.

Vedtak

Fylkesmannen gir dispensasjon fra forskrift om klippeblåvinge som prioritert art § 4, jf. § 8, til oppføring av garasje og tak over sagbruk, på følgende vilkår:

1. Arbeidet må foregå i perioden 1. oktober til 1. april for å unngå forstyrrelse av klippeblåvinge i artens mest aktive periode (april-september).

Dersom uforutsette komplikasjoner oppstår i anleggsfasen, skal Fylkesmannens miljøvernavdeling og/eller SNO underrettes umiddelbart, slik at situasjonen kan bli vurdert, avklart og fulgt opp av forvaltningsmyndigheten.

Vedtaket kan påklages innen tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, jf. forvaltningsloven § 32.

Vi gjør oppmerksom på retten etter forvaltningsloven § 18, jf. § 19, til å se sakens dokumenter.

Med hilsen

Ingunn Løvdal
ass. miljøverndirektør

Arnstein Knutsen Engemyr
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Arnstein Knutsen Engemyr, tlf: 37 01 75 88

Kopi til:
Miljødirektoratet sendt per e-post